

BİTKİ KORUMA BÜLTENİ

Cilt : 14

Mart - 1974

No : 1

T Ü R K İ Y E ORTHOPTERA FAUNASI'NIN TESBİTİ ÜZERİNDE ARAŞTIRMALAR (II)

Tevfik KARABAĞ¹

Süleyman BALAMİR²

İbrahim GÜMÜŞSUYU³

Ertaç TUTKUN⁴

G İ R İ Ş

«Türkiye Orthoptera Faunası'nın Tesbiti Üzerinde Araştırmalar» adlı proje 1961 yılında ele alınmış ve bu güne kadar aralıksız sürdürülmüştür. Türkiye'nin çeşitli bölgeleri planlı bir şekilde seçilerek ve mevsimler gözönünde tutularak materyal toplanmıştır. Bu takımın geniş ölçüde tesbiti her ne kadar Karabağ (1958) tarafından yapılmışsa da, yurdumuzun bir çok bölgesi düzenli bir şekilde taranmış olmadığı için bu proje ile açıklıklar kapatılmağa çalışılmaktadır.

Elde edilen sonuçlar yayınlanmak suretiyle Orthoptera Faunası'nın aydınlığa çıkarılmasına çalışılmaktadır. İlk olarak 1971 yılında sonuçların yayınlanmasından sonra, elde edilen yenilikler kısmen burada açıklanmağa çalışılacaktır.

Türkiye'nin az bilinen Trakya Bölgesi üzerinde özellikle durulmakta ve toplanan materyal aynı zamanda Anadolu faunası ile kıyaslanmaktadır. Her ne kadar Trakya Orthoptera faunası ile Avrupa Orthoptera faunası arasında çok yakın bir ilgi bulunmakta ise de, yine Dünya ve Türkiye için yeni türlerin saptanması olasılığı vardır.

Araştırmada ele alınan bölgelerin özellikle çeşitli mevsimlerdeki faunasının bilinmesi için her mevsimde gidilmesinin gerekli olduğu, araştırmalarımız sonunda ortaya çıkmıştır. Bunun için bir bölgeye bir defa gitmek yeterli olmamakta ve her mevsimde ve özellikle mevsimlerin geçit dönemlerinde buraların tekrar taranması gerekmektedir. Ancak bu suretle bir bölge faunası hakkında kesin bir söz söylemek mümkün olabilir.

- 1 Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Sistematik Zooloji Kürsüsü Profesörü
- 2 Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü, Genel Zararlılar Lâb. Şefi-ANKARA
- 3 Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü, Genel Zararlılar Lâb. Mütchassısı - ANKARA
- 4 Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü, Genel Zararlılar Lâb. Mütchassısı - ANKARA

Şimdiye kadar 51 ilde yapılan araştırmalarda; dünya için 5 yeni tür, Türkiye için 3 yeni tür ve yeni olması muhtemel 4 tür bulunmuştur. Yeni olması muhtemel materyal üzerindeki çalışmalar devam etmektedir. Bunlardan bazısı, Karabağ tarafından bütün ayrıntıları ile yayınlanmağa hazır bir duruma getirilmiştir.

MATERYAL VE METOD

Çekirgeler atrapla tutularak, KCN ile hazırlanmış öldürme şişelerine alınmıştır. Bunlardan iç kısımları temizlenmesi gerekli olanlar, abdomenlerinin ventral kısmı, I. segmentle subgenital plaka arası ortadan uzunlamasına kesilmek ve abdomen içindeki organlar bir pens yardımı ile boşaltılmak suretiyle temizlenmiş ve karın boşlukları pamuk ile doldurulmuştur. Bundan sonra materyalin sağlam bir şekilde taşınmasını temin etmek için, evvelce hazırlanmış olan mukavva kutulardaki pamuk tabakaları arasına numuneler yerleştirilerek Enstitüye getirilmiştir. Enstitüde nemli hücrelerde 12-15 saat bekletilen çekirgeler, torflar üzerine iğnelenerek normal duruş şekilleri verilmiş ve teşhisleri yapılarak koleksiyon dolaplarına yerleştirilmiştir.

Çekirgelerin sistematikteki yerleri, toplandıkları il, tarih ve tür adetleri, Karabağ (1958)'e göre uygulanmıştır. Yalnız Calliptaminae alt familyasının sistematikteki yeri Uvarov (1966)'a göre değiştirilmiştir. Toplanan çekirgelerin teşhislerinde Karabağ (1949), Bei-Bienko ve Mishchenko (1951), Chopard (1951) ve Ramme (1951) den istifade edilmiştir.

S O N U Ç L A R

1970 - 1972 yılları arasında Türkiye Orthoptera Faunası'nı saptamak amacıyla toplanan çekirgelerin sistematikteki yerleri, buldukları iller, tarih, dişi ve erkek sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Fam. : MANTIDAE
Subfam. : AMELINAE
Gen. : AMELES Burmeister

1 — *Ameles heldreichi* B., - Watt.

Antalya Şehir koruluğu; 6.10.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Antalya, Perge; 7.10.1971 2 ♂ . Hatay, Soğuksu mevki; 16.10.1970 1 ♂ .

Subfam. : MANTINAE
Gen. : MANTIS Linnaeus

2 — *Mantis religiosa* Linnaeus

Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 1 ♀ .

Gen. : BOLIVARIA Stal

3 — *Bolivaria brachyptera* (Pallas)

Ankara, Beypazarı; 2.7.1970 1 ♂ . Ankara, Sirkeli Nahiyesi, Çirkiş mevki; 14.9.1971 1 ♂ . Çorum, İskilip, Akyazı mevki; 24.8.1971 1 ♀ . Amasya, Suluova, Yedikır mevki; 26.8.1971 2 ♀ .

Subfam. : EMPUSINAE
Gen. : EMPUSA Illiger

4 — *Empusa fasciata* Brullé

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 1 ♀ .

Fam. : TETTIGONIIDAE
Subfam. : PHANEROPTERINAE
Gen. : PHANEROPTERA Serville

5 — *Phaneroptera nana nana* Fieber

Samsun, Ünye; Samsun Enstitü Koleksiyonu, 4 ♀ .

Gen. : TYLOPSIS Fieber

6 — *Tylopsis liliifolia* (Fabricius)

Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 2 ♀ . Isparta, Dereboğazi mevkii; 5.10.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Antalya, Perge; 7.10.1971 1 ♂ . 26.9.1972 1 ♂ , 3 ♀ . Sinop Merkez; 9.9.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 2 ♂ , 1 ♀ . Hatay, Soğuksu mevkii; 16.10.1970 1 ♂ .

Gen. : LEPTOPHYES Fieber

7 — *Leptophyes albovittata* Kollar

İstanbul, Çatalca, Yassiören; 25.6.1970 4 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : KURDIA Uvarov

8 — *Kurdia uvarovi* Karabağ

Hakkâri, Şemdinli 25.6.1965 4 ♂ , 5 ♀ .

Bu türün tavsifi Prof. Dr. Tefik Karabağ tarafından yapılmış ve Journal of Natural History (Londra)'da yayınlanmak üzere gönderilmiştir.

Gen. : ISOPHYA Brun. - Watt.

9 — *Isophya* spp.

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 1 ♀ . Edirne, Sırpsındığı; 24.6.1970 1 ♂ . İstanbul, Çatalca, Yassiören; 25.6.1970 1 ♀ . Samsun Enst. Koleksiyonundan; 3 ♂ . 1 ♀ . Samsun, Ünye, Samsun Enst. Koleksiyonundan; 4 ♂ , ♀ .

Toplanan türlerin, elde mevcut nümune sayısı yeterli olmadığından teşhisleri yapılamamıştır.

10 — *Isophya amplipennis*, Brunner - Wattenwyl

İstanbul, Çatalca, Karacaköy; 25.6.1970 1 ♂ .

Gen. : POECILIMON Fischer

11 — *Poecilimon* spp.

Edirne, Sırpsındığı; 24.6.1970 11 ♂ , 9 ♀ . İstanbul, Çatalca, Karacaköy; 25.6.1970 5 ♂ , 5 ♀ . Samsun, Ünye; Samsun Enst. Koleksiyonundan; 2 ♂ , 2 ♀ .

Edirne'nin Sırsındığı mevkiinden yakalanan türün yeni olması ihtimali vardır. Kesin teşhis ileride yapılacaktır.

12 — *Poecilimon* sp.

İstanbul, Çatalca, Karacaköy; 24.6.1970 8 ♂ , 8 ♀ .

Bu tür *P. turcicus* Karabağ'a çok benzemekte ise de ♀ nin pronotum ve subgenital plakası ile ovipositorun 1. ve 2. valviferlerinin değişik oluşu ile ayrılmaktadır. Kesin teşhis ileride yapılacaktır.

13 — *Poecilimon heinrichi* Rämme

İstanbul, Çatalca, Karacaköy; 25.6.1970 1 ♂ .

14 — *Poecilimon glandifer* Karabağ

Kastamonu, Ziraî Mücadele Koleksiyonu; 1971 1 ♂ , 2 ♀ .

15 — *Poecilimon brunneri* Fridvåldsky

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 10 ♂ , 12 ♀ . Edirne, Taşocağı mevki; 24.6.1970 2 ♂ , 2 ♀ . İstanbul, Çatalca, Yassıören; 25.6.1970 4 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : ANCISTRURA Uvarov

16 — *Ancistrura nigrovittata* Brun. - Watt.

Edirne, Sırsındığı; 24.6.1970 6 ♂ , 8 ♀ .

Subfam. : CONOCEPHALINAE

Gen. : CONOCEPHALUS Thunberg

17 — *Conocephalus fuscus* (Fabricius)

Mersin, Mezitli köyü; 17.10.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Paşamezrası köyü; 21.6.1972 2 ♂ , 1 ♀ .

Subfam. : COPIPHORINAE

Gen. : HOMOROCORYPHUS Karny

18 — *Homorocoryphus nitidulus* (Scopoli)

Samsun, Ünye; Samsun Enst. Koleksiyonundan; 3 ♂ , 2 ♀ .

Subfam. : TETTIGONIINAE

Gen. : TETTIGONIA Linnaeus

19 — *Tettigonia caudata* Charpentier

Edirne, Taşocağı mevki; 24.6.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Edirne, Sırsındığı; 24.6.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Besni; 23.6.1972 1 ♂ .

Subfam. : DECTICINAE

Gen. : RHACOCLEIS Fieber

20 — *Rhacocleis* sp. n.

Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 2 ♂ . Antalya, Perge; 7.10.1971 1 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 4 ♂ , 4 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♀ .

Bu yeni tür, *R. silvestrii* Rämme'ye benzemekte ise de bazı bakımlardan değişiklik göstermektedir. *R. silvestrii* Rämme'nin type'i görüldükten ve karşılaştırıldıktan sonra bu yeni türün tavsifi mümkün olabilecektir.

MART 1974

- 21 — *Rhacocleis turcicus* (Uvarov)
Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Turhal, Dökmetepe yolu
10 km; 27.8.1971 3 ♀ .

Gen. : ANADRYMADUSA Karabağ

- 22 — *Anadrymadusa brevipennis* B. - Watt.
Hatay, Belen, Gıcıköyü 16.10.1970 1 ♂ .

- 23 — *Anadrymadusa* (?) *kosswigi* Karabağ
Mardin, Mazıdağı; 22.6.1965 14 ♂ , 7 ♀ .

1965 yılında bulunan bu çok enteresan türün Karabağ tarafından tavsifi yapılmıştır. Bu türün cinsi, *Anadrymadusa* Karabağ ile *Exodrymadusa* Karabağ arasında karakter göstermektedir. Bu yeni türün tavsifi *Jornal of Natural History* (Londra) da yayınlanacaktır.

Gen. : SCOTODRYMADUSA Ramme

- 24 — *Scotodrymadusa rammei* Uvarov
Adana, Osmaniye, Gayurdağları; 14.10.1970 1 ♂ .

Gen. : EUPHOLIDOPTERA Ramme

- 25 — *Eupholidoptera* sp.

Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♂ , 1 ♀ .

Bu tür bazı bakımlardan *E. prasina* Br. - W. türüne benzerlik gösteriyorsa da ♂ titillatoru ve son tergitinin ayrılış farklarının büyük olması nedeniyle yeni bir alt tür olması ihtimali vardır. Kesin karar verebilmek için hem fazla materyale ihtiyaç bulunmakta, hem de *E. prasina*'nın type'ni görmek gerekmektedir.

- 26 — *Eupholidoptera anatolica* (Ramme)
Antalya, Termessus; 27.9.1972 11 ♂ , 13 ♀ .

Gen. : PARAPHOLIDOPTERA Ramme

- 27 — *Parapholidoptera signata* (Brun. - Watt.)
Hatay, Kırıkhan; 2.6.1970 2 ♂ , 2 ♀ .

- 28 — *Parapholidoptera spinulosa* Karabağ
Samsun, Ünye; Samsun Enst. Koleksiyonundan; 2 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : PLATYCLEIS Fieber

Subgen. : PLATYCLEIS Fieber

- 29 — *Platycleis* spp.

Isparta, Dereboğazı; 5.10.1971 1 ♀ . Isparta, Davras dağı etekleri; 5.10.1971 1 ♀ . Ankara, Beypazarı; 2.7.1970 2 ♂ . Ankara, Balâ; 2.7.1970 3 ♂ . Çankırı merkez, Yukarı Peldüzü; 6.9.1971 4 ♂ , 4 ♀ . Çankırı - Kızılırmak yolu, Külburun mevkii; 6.9.1971 1 ♂ . Çorum, Cemilbey, Çoluş mevkii; 25.8.1971 1 ♀ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Samsun, Radar mevkii; 10.9.1972 2 ♂ , 1 ♀ . Maraş, Türkoğlu; 23.6.1972 1 ♀ .

Çeşitli yerlerden yakalanan numunelerin kesin teşhisleri ancak bol materyal ile mümkün olabilir. Çünkü bu cinsin türleri bazı bakımdan büyük varyasyonlar gösterir.

- 30 — *Platycleis* (s. str.) *intermedia* (Serville)
Ankara, Balâ; 2.7.1970 2 ♂, 1 ♀ . Ankara, Beypazarı; 2.7.1970 2 ♀ .
Subgen. : MONTANA Zeuner
- 31 — *Platycleis* (Montana) sp.
Ankara, Balâ; 2.6.1970 3 ♂ .
Subgen. : INCERTANA Zeuner
- 32 — *Platycleis* (Incertana) sp.
Antalya, Perge; 26.9.1972 2 ♂, 3 ♀ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 6 ♂, 2 ♀ .
Gen. : BUCEPHALOPTERA Ebner
- 33 — *Bucephaloptera bucephala* (Brun. - Watt.)
Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 1 ♂, 5 ♀ . Antalya, Perge; 7.10.1971 3 ♂, 2 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 1 ♂, 2 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♂, 2 ♀ .
Gen. : DECTICUS Serville
- 34 — *Decticus verrucivorus* (Linnaeus)
Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 1 ♀ . Edirne, Sırpsındığı; 24.6.1970 1 ♀
- 35 — *Decticus albifrons* (Fabricius)
Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 1 ♂ .
Gen. : PSORODONOTUS (Brun. - Watt.)
- 36 — *Psorodonotus caucasicus* (Fischer - Waldheim)
Trabzon; Samsun Enst. Koleksiyonundan 1 ♂, 1 ♀ .
Subfam. : SAGINAE
Gen. : SAGA Charpentier
- 37 — *Saga rhodiensis* Salfi
Antalya, Termessus; 27.9.1972 2 ♀ .
Subfam. : EPHIPPIGERINAE
Gen. : EPHIPPIGER Berthold
- 38 — *Ephippiger ephippiger* Fieb.
Catalca, Karacaköy meşeliği; 25.6.1970 1 ♂ .
Fam. : GRYLLIDAE
Subfam. : GRYLLINAE
Gen. : MALENOGRYLLUS Chopard

- 39 — *Melanogryllus desertus* Pall.
Adıyaman, Karahöyük köyü; 21.6.1972 1 ♀ .
Subfam. : MOGOPLISTINAE
Gen. : ARACHNOCEPHALUS Costa
- 40 — *Arachnocephalus vestitus* Costa
Samsun, Eski Ankara yolu, koruluk; 10.9.1972 1 ♀ .
Subfam. : TRIGONIDIINAE
Gen. : TRIGONIDIUM Rambur
- 41 — *Trigonidium cicindeloides* Rambur
Mersin, Mezitli köyü; 17.10.1970 2 ♂ , 1 ♀ .
Subfam. : OECANTHINAE
Gen. : OECANTHUS Serville
- 42 — *Oecanthus pellucens* (Scopoli)
Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♀ . Samsun; 9.9.1972 1 ♂ .
Fam. : ACRIDIDAE
Subfam. : CALLIPTAMINAE
Gen. : CALLIPTAMUS Serville
- 43 — *Calliptamus italicus* (Linnaeus)
Çorum, Cemilbey - Meictözü yolu; 26.8.1971 1 ♀ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♀ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 1 ♂ . Samsun Merkez; 10.9.1972 2 ♂ , 4 ♀ . Adana, Osmaniye, Gavur dağları; 14.10.1970 4 ♂ Adıyaman, Besni; 22.6.1972 2 ♂ . Bitlis, Mutki yolu 7. km; 27.8.1970 2 ♂ .
- 44 — *Calliptamus tenuicercis* Tarbinski
Çorum, İskilip, Akyazı mevkii; 24.8.1971 4 ♂ , 4 ♀ . Çorum - Cemilbey yolu, Çoş mevkii; 25.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Amasya, Suluova yolu, Yedikır mevkii; 26.8.1971 8 ♂ , 1 ♀ . Amasya, Gümüşhacıköy, Ulubey mevkii; 26.8.1971 3 ♂ , 4 ♀ . Amasya, Suluova, Kurnaz köyü; 26.8.1971 2 ♀ . Ankara, Sirkeli, Çirkiş mevkii; 14.9.1971 1 ♀ . Tokat, Zile; 28.8.1971 4 ♂ , 8 ♀ . Tokat, Pazar - Zile yolu 14. km; 28.8.1971 2 ♂ , 3 ♀ . Tokat, Turhal Kapıkaya köyü; 27.8.1971 1 ♂ . Tokat, Turhal, Dökmetepe yolu 10. km; 27.8.1971 4 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 3 ♂ , 3 ♀ . Çankırı, Yukarı Peldüzü; 6.9.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Çankırı, Kızılırmak yolu; 6.9.1971 1 ♀ . Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 1 ♀ . Isparta, Dereboğazi mevkii; 5.10.1971 3 ♂ , 1 ♀ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 3 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970 6 ♂ , 8 ♀ . Bitlis - Mutki yolu; 27.8.1970 2 ♀ . Siirt, Kurtalan; 28.8.1970 14 ♂ , 3 ♀ .
- 45 — *Calliptamus barbarus* (Costa)
Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 1 ♂ . Isparta, Dereboğazi mevkii; 5.10.1971 3 ♂ , 1 ♀ . Antalya, Şehir koruluğu; 7.10.1971 10 ♂ , 5 ♀ . Antalya, Perge, 7.10.1971 5 ♂ , 5 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 1 ♂ , 2 ♀ .

BİTKİ KORUMA BÜLTENİ CİLT 14, No. 1.

Afyon, Emridağ, Gömü köyü; 13.8.1971 2 ♀ . Ankara, Sirkeli, Çirkiş mevki; 14.9.1971 1 ♀ . Çorum, İskilip, Akyazı mevki; 24.8.1971 1 ♀ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevki; 25.8.1971 1 ♀ . Tokat, Turhal, Kapıkaya köyü; 27.8.1971 3 ♂ , 1 ♀ . Tokat, Pazar - Zile yolu 14. km; 28.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Gaziantep, Kilis, Boğazkerim köyü; 5.10.1970 1 ♂ . Muş, Tatvan yolu; 26.8.1970 2 ♂ , 3 ♀ . Bitlis, Mutki yolu; 27.8.1970 1 ♂ , 2 ♀ .

46 — Calliptamus coelesyriensis (Giglio - Tos)

Afyon, Emirdağ, Gömü köyü; 13.8.1971 1 ♀ .

Subfam. : CATANTOPINAE
Gen. : DERICORYS Serville

47 — Dericorys tibialis (Pallas)

Ankara, Beypazarı; 2.7.1970 1 ♂ .

Gen. : TROPIDOPOLA Stål

48 — Tropidopola longicornis (Fieber)

Gaziantep, Çapalı köyü merası; 15.10.1970 1 ♂ .

Gen. : PEZOTETTIX Burmeister

49 — Pezotettix giornae (Rossi)

Sinop, Merkez; 9.9.1971 3 ♂ , 9 ♀ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 2 ♂ , 5 ♀ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 15 ♂ , 22 ♀ . Samsun, Havalanı; 10.9.1972 3 ♂ , 5 ♀ .

50 — Pezotettix anatolica Uvarov

Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 7 ♂ , 7 ♀ . Isparta, Davras dağı etekleri; 5.10.1971 3 ♂ , 5 ♀ . Antalya Şehir koruluğu; 6.10.1971 10 ♂ , 10 ♀ . Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 1 ♂ , 5 ♀ . Antalya, Perge; 7.10.1971 2 ♂ , 6 ♀ . Antalya, Perge, 26.9.1972 2 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♂ , 6 ♀ . Hatay, Soğuksu mevki; 16.10.1970 5 ♂ , 4 ♀ .

Gen. : ANACRIDIDIUM Uvarov

51 — Anacridium aegyptium (Linnaeus)

Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Adana, Osmaniye, Gâvur dağları; 14.10.1970 1 ♀ .

Gen. : HETERACRIS Walker

52 — Heteracris littoralis Rambur

Mersin, Davultepe; 17.10.1970 4 ♂ , 3 ♀ .

Gen. : EUPREPOCNEMIS Fieber

53 — Eupreprocnemis plorans Charpentier

Hatay, Hassa; 15.10.1970 3 ♂ , 1 ♀ . Gaziantep, Çapalı köyü merası; 15.10.1970 2 ♂ , 1 ♀ . Gaziantep, Kilis, Boğazkerim; 15.10.1970 1 ♀ .

Subfam. : PYRGOMORPHINAE
Gen. : PYRGOMORPHA Serville

54 — *Pyrgomorpha conica* Oliver

Antalya, Şehir koruluğu; 6.10.1971 1 ♀ . Mersin, Davultepe mevki; 17.10.1970 6 ♂ , 4 ♀ .

55 — *Pyrgomorpha guenteri* Burr.

Hatay, Soğuksu mevki; 16.10.1970 1 ♀ . Muş, Düzmarlık köy; 25.8.1970 1 ♀ .

Subfam. : PAMPHAGINAE
Gen. : EREMOPEZA Saussure

56 — *Eremopeza gibbera gibbera* Stål

Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 2 ♂ . Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ .

Gen. : GLYPHOTMETHIS Bei - Bienko

57 — *Glyphotmethis escherichi* (Krauss)

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 1 ♂ . Ankara, Beypazarı; 2.7.1970 2 ♀ .

Gen. : ACINIPE Rambur

58 — *Acinipe davisi* (Uvarov)

Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♀ .

Subfam. : ACRIDINAE
Gen. : ACRIDA Linnaeus

59 — *Acrida bicolor* Thunberg

Antalya, Şehir koruluğu; 6.10.1971 1 ♀ . Antalya, Perge; 7.10.1971 5 ♂ , 5 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 2 ♂ , 2 ♀ . Çankırı, Yukarı Peldüzü mevki; 6.9.1971 1 ♂ . Çankırı, Kızılırmak yolu; 6.9.1971 1 ♀ . Sinop, Merkez; 9.9.1971 4 ♂ , 4 ♀ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 1 ♂ , 3 ♀ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevki; 25.8.1971 1 ♀ . Amasya, Suluova, Yedikır mevki; 26.8.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Tokat, Turhâl, Dökmetepe yolu 10. km; 27.8.1971 1 ♂ . Tokat, Zile; 28.8.1971 2 ♀ . Samsun; 9.9.1972 13 ♂ , 6 ♀ . Hatay, Hassa; 15.10.1970 4 ♀ . Hatay, Soğuksu mevki; 15.10.1970 2 ♂ . Gaziantep, Kilis; 15.10.1970 2 ♀ . Gaziantep, Çapalı köyü; 15.10.1970 3 ♂ , 1 ♀ . Muş, Merkez; 25.8.1970 2 ♂ , 1 ♀ .

Gen. : TRUXALIS Fabricius

60 — *Truxalis robusta* (Uvarov)

Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 1 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : RAMBURIELLA I. Bolívar

61 — *Ramburiella turcomana* (F—W.)

Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 2 ♂ , 6 ♀ . Adıyaman, Akkuyu mezarı; 23.6.1972 1 ♀ .

Gen. : DOCIOSTAURUS Fieber

62 — *Dociostaurus genei* (Ocskay)

Antalya, Şehir koruluğu; 7.10.1971 5 ♂ , 1 ♀ . Gaziantep, Kilis, Boğazke-
rim mevki; 15.10.1970 2 ♂ , 1 ♀ . Maraş, Türkoğlu; 23.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ .
Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 15 ♂ , 16 ♀ .

63 — *Dociostaurus maroccanus* Thunberg

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 1 ♀ . Kütahya, Simav, Güney köyü; 16.6.1970
15 ♂ , 16 ♀ . Amasya, Suluova, Yedikır mevki; 26.8.1971 4 ♂ , 1 ♀ .
Adıyaman, Karahöyük köyü; 21.6.1972 1 ♀ .

64 — *Dociostaurus brevicollis* (Eversman)

Çankırı, Merkez, Yukarı Peldüzü mevki; 6.9.1971 1 ♂ .

Gen. : NOTOSTAURUS Bei-Bienko

65 — *Notostaurus anaticus* (Krauss)

Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Amasya, Sulu-
ova, Yedikır mevki; 26.8.1971 1 ♂ , 4 ♀ . Turhal - Dökmetepe Yolu 10.
km; 27.8.1971 2 ♀ . Turhal, Kapıkaya köyü; 27.8.1971 3 ♂ . Adıyaman,
Kosmos köyü; 21.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 1 ♂ ,
3 ♀ . Adıyaman,, Akkuyu mezarı; 22.6.1972 1 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970
3 ♀ . Bitlis - Mutki yolu; 28.8.1970 1 ♀ . Siirt, Kurtalan; 28.8.1970 1 ♂ ,
3 ♀ .

66 — *Notostaurus anaticus* f. *castaneopicta* (Krauss)

Adıyaman, Besni; 23.6.1972 1 ♂ .

Gen. : MICROHIPPIUS Ramme

67 — *Microhippus turcicus* Ramme

Kastamonu, Devrekâni, Çatak köyü; 9.9.1971 1 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : STENOBOTHRUS Fischer

68 — *Stenobothrus lineatus* (Panzer)

İstanbul, Çatalca, Yassıören mevki; 25.6.1970 1 ♀ .

Gen. : OMOCESTUS I. Bolivar

69 — *Omocestus petraeus* Bris.

Çorum - Cemilbey yolu Çoluş mevki; 25.8.1971 3 ♂ , 2 ♀ . Çorum, İski-
lip yolu Akyazı mevki; 24.8.1971 1 ♀ . Çorum, Cemilbey - Mecitözü yolu;
26.8.1971 1 ♀ .

70 — *Omocestus viridulus* Linnaeus

Edirne, Süloğlu; 23.6.1970 2 ♂ . Edirne, Taşocağı mevki; 24.6.1970 1 ♂ ,
1 ♀ . İstanbul, Çatalca, Yassıören; 25.6.1970 2 ♂ , 3 ♀ . Burdur, Ağlasun,
Yazır köyü; 5.10.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Antalya Şehir koruluğu; 6.10.1971 1 ♀ .
Kastamonu, Devrekâni, Çatak köyü; 9.9.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Sinop, Merkez;
9.9.1971 1 ♂ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 2 ♀ . Samsun, Çarşamba; 9.9.1972
3 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 1 ♂ , 5 ♀ .

Gen. : CHORTHIPPUS Fieber

71 — *Chorthippus* spp.

Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Sinop, Merkez; 9.9.1971 2 ♂ . 5 ♀ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 1 ♂ . 3 ♀ . Samsun, Radar; 10.9.1972 3 ♂ , 5 ♀ . Hatay, Kırıkhan, Muratpaşa köyü; 15.10.1970 1 ♀ . Hatay, Soğuksu mevkii; 15.10.1970 1 ♀ . Kilis, Boğazkerim; 15.10.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 1 ♀ . Adıyaman, Paşamezrası; 21.6.1972 1 ♂ , 2 ♀ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 5 ♂ , 5 ♀ . Bitlis, Güzeldere köyü; 26.8.1970 2 ♂ , 2 ♀ .

72 — *Chorthippus brunneus brunneus* (Thunberg)

Edirne, Süloğlu; 24.6.1970 4 ♂ , 11 ♀ . Edirne, Sırpsındığı; 25.6.1970 2 ♀ . Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 1 ♂ . Isparta, Davras dağı etekleri; 5.10.1971 10 ♂ , 8 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♂ , 5 ♀ . Kastamonu, Devrekâni, Çatak köyü; 9.9.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Çankırı, Yukarı Peldüzü mevkii; 6.9.1971 1 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♀ . Turhal, Dökmetepe yolu 10. km; 27.8.1971 1 ♂ . Amasya - Turhal yolu, Karabrahim; 27.8.1971 1 ♂ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♂ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 5 ♂ , 12 ♀ . Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 1 ♀ . Bitlis, Güzeldere köyü; 26.8.1970 7 ♂ , 6 ♀ .

73 — *Chorthippus longicornis longicornis* (Latreille)

Edirne, Süloğlu; 23.10.1970 1 ♂ . Edirne, Taşocağı mevkii; 24.10.1970 2 ♂ . İstanbul, Çatalca, Yassiören; 25.10.1970 2 ♂ .

74 — *Chorthippus loratus* Fischer - Waldheim

Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 4 ♂ , 7 ♀ . Çankırı, Yukarı Peldüzü mevkii; 6.9.1971 6 ♀ . Çankırı, Kızılırmak yolu, Külburnu; 6.9.1971 1 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 2 ♀ . Sinop, Merkez; 9.9.1971 9 ♀ . Sinop, Ayancık; 9.9.1971 1 ♀ . Turhal - Dökmetepe yolu 10. km; 27.8.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 2 ♂ , 7 ♀ . Samsun, Çarşamba; 9.9.1972 1 ♂ , 3 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 5 ♂ , 6 ♀ . Gaziantep, Çapalı köyü; 15.10.1970 4 ♂ , 5 ♀ . Kilis, Boğazkerim; 15.10.1970 4 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Karahöyük köyü; 21.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Adıyaman, Paşamezrası; 21.6.1972 4 ♂ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 3 ♂ , 2 ♀ . Bitlis, Güzeldere köyü; 26.8.1970 7 ♂ , 17 ♀ . Siirt, Kurtalan; 28.8.1970 2 ♂ .

75 — *Chorthippus dorsatus dichrous* Eversman

Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Çankırı, Peldüzü mevkii; 6.9.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Çankırı, Kızılırmak yolu, Külburnu; 6.9.1971 2 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 2 ♂ , 3 ♀ . Kastamonu, Devrekâni, Çatak köyü; 9.9.1971 1 ♂ , 2 ♀ . Sinop, Merkez; 9.9.1971 4 ♂ , 4 ♀ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 3 ♂ , 2 ♀ . Bitlis, Güzeldere köyü; 26.8.1970 7 ♂ , 2 ♀ .

76 — *Chorthippus biguttulus* (Linnaeus)

Antalya, Perge; 26.9.1972 4 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 2 ♂ , 3 ♀

BİTKİ KORUMA BÜLTENİ CİLT 14, No. 1

Subfam. : OEDIPODINAE
Gen. : AIOLOPUS Fieber

77 — *Aiolopus thalassinus* Fabricius

Çankırı, Kızılırmak, Külburnu; 6.9.1971 3 ♂ . Samsun, Kerimbey merası; 9.9.1972 2 ♂ , 2 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 6 ♂ , 2 ♀ . Mersin, Davultepe; 17.10.1970 1 ♀ . Hatay, Kırıkhan, Muratpaşa köyü; 15.10.1970 6 ♂ , 4 ♀ . Kilis, Boğazkerim; 15.10.1970 1 ♂ . Adıyaman, Paşamezrası; 21.6.1972 2 ♀ . Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 2 ♀ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 4 ♂ , 4 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970 2 ♀ .

78 — *Aiolopus strepens* (Latreille)

Burdur, Ağlasun, Yazır köyü; 5.10.1971 4 ♂ . Antalya, Şehir koruluğu; 6.10.1971 1 ♀ . Çankırı, Kızılırmak yolu, Külburnu; 6.9.1971 3 ♀ . Sinop, Merkez; 9.9.1971 2 ♂ , 4 ♀ . Amasya, Suluova, Kurnaz köyü; 26.8.1971 2 ♂ , 4 ♀ . Tokat, Pazar - Zile yolu 14. km; 28.8.1971 4 ♂ , 12 ♀ . Samsun, Gelemen; 9.9.1972 1 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 1 ♂ . 1 ♀ .

79 — *Aiolopus savignyi* Krauss

Hatay, Kırıkhan, Muratpaşa köyü; 15.10.1950 5 ♂ . Adıyaman, Paşamezrası köyü; 21.6.1972 1 ♀ .

Gen. : LOCUSTA Linnaeus

80 — *Locusta migratoria* Linnaeus

Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 1 ♀ .

Gen. : OEDALEUS Fieber

81 — *Oedaleus decorus* Germar

Afyon, Emirdağ, Gömü köyü; 13.8.1971 2 ♂ , 2 ♀ . Ankara, Sirkeli, Çirkiş mevkii; 14.9.1971 2 ♀ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevkii; 25.8.1971 1 ♀ . Amasya, Suluova, Yedikır mevkii; 26.8.1971 2 ♂ , 5 ♀ . Tokat, Zile Merkez; 28.8.1971 2 ♂ . Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 2 ♂ , 1 ♀ . Bitlis, Muratlı yolu; 27.8.1970 1 ♂ .

Gen. : PYRGODERA Fisc. - Wald.

82 — *Pyrgodera armata* Fisc. - Wald.

Adıyaman, Samsat; 22.6.1972 1 ♂ , 2 ♀ .

Gen. : OEDIPODA Latreille

83 — *Oedipoda aurea* Uvarov

Isparta, merkez, Dereboğazi mevkii; 5.10.1971 5 ♂ , 1 ♀ . Isparta, Davras dağı etekleri; 5.10.1971 2 ♀ . Antalya, Perge; 26.9.1972 1 ♂ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♂ . Amasya, Suluova, Yedikır mevkii; 26.8.1971 1 ♀ . Hatay, Soğuksu mevkii; 16.10.1970 10 ♀ . Maraş, Türkoğlu; 23.6.1972 3 ♂ , 3 ♀ . Adıyaman, Besni; 23.6.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Siirt, Beşiri; 28.8.1970 4 ♂ , 1 ♀ .

84 — *Oedipoda coerulea* Linnaeus

Antalya, Şehir koruluğu; 7.10.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Antalya, Perge; 26.10.1972 5 ♂ , 5 ♀ . Antalya, Termessus 27.10.1972 3 ♂ , 2 ♀ . Kastamonu, Devrekani, Çatak yolu; 9.9.1971 3 ♂ . Çorum, Cemilbey - Mecitözü yolu;

26.8.1971 1 ♂ . Çorum - İskilip yolu, Akyazı mevkii; 24.8.1971; 6 ♂ , 3 ♀ . Turhal, Kapıkaya köyü; 27.8.1971 2 ♂ , 2 ♀ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu; 28.8.1971 1 ♂ . Samsun, Gelemen; 9.9.1972 1 ♂ , 1 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 2 ♂ , 1 ♀ . Adana, Gavur dağları; 14.10.1970 4 ♂ . Muş, Kızılağaç köyü; 24.8.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Bitlis, Mutki yolu; 27.8.1970 1 ♂ , 1 ♀ .

85 — *Oedipoda miniata* Pallas

Afyon, Emirdağ, Gömü köyü; 13.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Antalya Şehir koruluğu; 6.10.1971 3 ♂ , 4 ♀ . Antalya Şehir koruluğu; 7.10.1971 7 ♂ , 6 ♀ . Antalya, Termessus; 27.9.1972 1 ♀ . Ankara, Sirkeli, Çirkiş mevkii; 14.9.1971 4 ♀ . Çorum, İskilip yolu, Akyazı mevkii; 24.8.1971 4 ♂ , 3 ♀ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevkii; 25.8.1971 6 ♂ , 7 ♀ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Amasya, Suluova, Yedikır mevkii; 26.8.1971 4 ♂ , 15 ♀ . Turhal, Kapıkaya köyü; 27.8.1971 5 ♂ , 9 ♀ . Turhal, Dökmetepe yolu 10. km; 27.8.1971 3 ♂ , 7 ♀ . Amasya, Suluova, Kurnaz köyü; 26.8.1971 2 ♂ , 4 ♀ . Amasya, Tokat yolu, Çatak köyü; 27.8.1971 1 ♂ . Tokat, Zile Merkez; 28.8.1971 4 ♂ , 5 ♀ . Tokat, Üçtepeler mevkii; 28.8.1971 2 ♂ , 2 ♀ . Yozgat, Çekerek - Zile yolu 20. km; 28.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Samsun, Eski Ankara yolu, taşocağı; 10.9.1972 1 ♀ . Adana, Osmaniye, Gavur dağları; 14.10.1970 1 ♂ , 1 ♀ . Hatay, Soğuksu mevkii; 16.10.1970 1 ♂ , 1 ♀ . Gaziantep, Çapalı köyü; 15.10.1970 9 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Zeynelabidin; 21.6.1972 2 ♂ , 1 ♀ . Adıyaman, Karahöyük köyü; 21.6.1972 3 ♂ , 2 ♀ . Adıyaman, Paşamezrası köyü; 21.6.1972 9 ♂ , 4 ♀ . Adıyaman, Kosmos köyü; 21.6.1972 7 ♂ , 5 ♀ . Adıyaman, Samsat; 21.6.1972 4 ♂ , 4 ♀ . Adıyaman, Besni, Akkuyu mezarası; 23.6.1972 4 ♂ , 8 ♀ . Maraş, Türkoğlu; 23.6.1972 4 ♂ , 4 ♀ . Muş, Varto; 24.8.1970 15 ♂ , 12 ♀ . Muş, Kızılağaç köyü; 25.8.1970 8 ♂ , 9 ♀ . Bitlis - Mutki yolu; 27.8.1970 12 ♂ , 11 ♀ . Siirt, Beşiri; 28.8.1970 7 ♂ , 8 ♀ .

86 — *Oedipoda schochi* Saussure

Afyon, Emirdağ, Gömü köyü; 13.8.1971 1 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970 4 ♀ . Siirt, Kurtalan; 28.8.1970 2 ♀ .

Gen. : ACROTYLUS Fieber

87 — *Acrotylus insubricus* (Scopoli)

Isparta, Merkez Dereboğazi mevkii; 5.10.1971 1 ♀ . Ankara, Sirkeli, Çirkiş mevkii 14.9.1971 1 ♂ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♂ . Çankırı, Merkez Peldüzü mevkii; 6.9.1971 1 ♀ . Kastamonu, Taşköprü; 8.9.1971 2 ♀ . Sinop, Ayancık yolu; 9.9.1971 1 ♂ . Samsun, Gelemen; 9.9.1972 1 ♀ . Samsun, Havaalanı; 10.9.1972 3 ♂ , 2 ♀ . Çorum, İskilip yolu Akyazı mevkii; 24.8.1971 3 ♂ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevkii 25.8.1971 1 ♀ . Amasya, Suluova, Kurnaz köyü; 26.8.1971 1 ♂ , 5 ♀ . Tokat, Zile Merkez; 28.8.1971 1 ♂ , 1 ♀ . Tokat, Pazar - Zile yolu 14. km; 28.8.1971 1 ♀ . Turhal Kapıkaya köyü; 27.8.1971 3 ♀ . Adana, Osmaniye, Gavur dağları; 14.10.1970 3 ♂ , 5 ♀ . Hatay, Soğuksu mevkii; 16.10.1970 4 ♂ , 3 ♀ . Kilis, Boğazkerim; 15.10.1970 1 ♂ , 2 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970 1 ♂ , 3 ♀ . Siirt, Kurtalan 28.8.1970 1 ♂ , 1 ♀ .

88 — *Acrotylus patruelis* (Herrich - Schae)

Antalya, Şehir koruluğu; 7.10.1971 5 ♂, 6 ♀.

Gen. : SPHINGONOTUS Fieber

89 — *Sphingonotus pilosus* Saussure

Isparta, Merkez, Dereboğazı mevkii; 5.10.1971 1 ♂ . Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 1 ♀ . Çorum, Cemilbey - Mecitözü yolu; 26.8.1971 2 ♂ . Amasya - Turhal yolu, Karaibrahim; 27.8.1971 4 ♂, 2 ♀ . Kilis, Boğazke- rim; 15.10.1970 1 ♂ . Muş, Tatvan - Ahlat yolu; 26.8.1970 5 ♂, 13 ♀ .

90 — *Sphingonotus turcicus* Uvarov

Çankırı, Akçavakıf mevkii; 7.9.1971 2 ♂ . Çorum, Cemilbey yolu, Çoluş mevkii; 25.8.1971 2 ♀ , Tokat, Fıdanlık, Üçtepeliler mevkii; 28.8.1971 4 ♂ . 4 ♀ . Muş, Varto; 25.8.1970 5 ♂ . 15 ♀ .

91 — *Sphingonotus nebulosus anatolicus* Uvarov

Afyon, Emirdağ, Gömü köyü; 13.8.1971 1 ♀ . Bitlis - Mutki yolu; 27.8.1970 2 ♀ .

MÜNAKAŞA VE KANAAT

Türkiye Orthoptera Faunası'nın tesbiti için 1970 - 1972 yılları arasında 21 ilde araştırmalar yapılarak İlkbahar, Yaz ve Sonbahar aylarında numune toplanmıştır. Bu arada, yurdumuzda zaman zaman kültür bitkilerinde zarar yapan çekirge-lerin coğrafi dağılımları da tesbit edilmiştir.

Toplanan türler arasında Peygamber devesi (*Mantis religiosa* L.), *Bolivaria brachyptera* Pallas), *Empusa fasciata* Brullé ve *Saga* sp. diğer çekirge-lerin predatörü oldukları için faydalı kabul edilmektedir.

Zararlı Orthoptera türleri arasında *Isophya* spp., *Poecilimon* spp. *Platycleis* spp., Kara çekirge (*Melanogryllus desertus* Pallas), Fas çekirgesi (*Docostaurus maroccanus* Thunberg), İtalyan çekirgesi (*Calliptamus* spp.) Çayır çekirgesi (*Aiolopus savignyi* Krauss) ve Madrap çekirgesi (*Locusta migratoria* Linnaeus)'nin yurdumuzun bir çok illerine dağılmış buldukları bilinmektedir (Karabağ 1958).

1961 yılında başlayan «Türkiye Orthoptera Faunası'nın tesbiti» çalışmalarının bir devamı olan bu araştırma ile 1970 - 1972 yılları arasında yeni olması muhtemel 3 tür ve 1 cins bulunmuştur. Bunlardan Türkiye için yeni olması muhtemel türler; Edirne'nin Sırpsındığı kesiminden yakalanan *Poecilimon* sp., İstanbul, Çatalca, Karacaköy'den yakalanan *Poecilimon* sp. ile Antalya Perge ve Termessus'tan yakalanan *Rhacocleis* sp. dir. 1965 yılında Karabağ tarafından tavsifi yapılan *Anadrymadusa* (?) *kosswigi* Karabağ'nin cinsi, *Exodrymadusa* Karabağ ile *Anadrymadusa* Karabağ arasında karakter göstermektedir.

Ö Z E T

Türkiye Orthoptera Faunası'nın tesbiti ile ilgili çalışmalar 1961 yılında ele alınmıştır. Bu suretle yurdumuzda kültür bitkilerine zarar yaptıkları bilinen çekirge türlerinden başka, yeni zararlı çekirge türleri ve bunların dağılış alanları, ayrıca gerek dünya ve gerekse Türkiy için yeni cins ve türlerin tesbiti mümkün olmuştur. Çalışmalar sonunda zengin bir çekirge koleksiyonu da meydana getirilmiştir.

1961 - 1969 yılları arasında yapılan çalışmalar yayınlanmıştır (Karabağ et al. 1971). 1970 - 1972 yıllarını içine alan bu 3 yıllık araştırma ile, Türkiye Orthoptera Faunası'nın tesbiti ile ilgili çalışmaların 12 yıllık kısmı tamamlanmış olmaktadır.

1970 - 1972 yılları arasında yapılan araştırmalar ile, yeni olması muhtemel 3 tür ve 1 cins bulunmuştur. Türkiye için yeni olması muhtemel türlerden ikisi Trakya bölgesinden toplanmıştır. Bunlar; Edirne'nin Sırpsındığı kesiminden yakalanan *Pocilimon* sp. ve İstanbul, Çatalca, Karacaköy'den yakalanan *Pocilimon* sp.dir. Yeni olması muhtemel üçüncü tür, Antalya'da Perge ve Termessus'tan toplanan *Rhacocleis* sp. dir. 1965 yılında Karabağ tarafından tavsif edilen *Anadrymadusa* (?) *kosswigi* Karabağ'nın cinsi, *Exodrymadusa* Karabağ ile *Anadrymadusa* Karabağ arasında bir karakter gösterdiğinden yeni olması muhtemeldir.

T E Ş E K K Ü R

Enstitü bölgesinden toplamış oldukları bazı çekirge örneklerini Ankara'ya göndermek suretiyle bu projeye katkıda bulunan Samsun Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Genel Zararlılar Laboratuvarı elemanlarına teşekkür ederiz.

S U M M A R Y

ORTHOPTERA FAUNA OF TURKEY (II.)

The studies carried out in order to determine the Orthoptera Fauna of Turkey have been done greatly by Karabağ (1958) and the results of his studies have been published. This project has been begun in 1961 for the purpose of finding out the other points of the subject. Thus, besides the species of the Orthoptera which are known harmful on the crops in Turkey, the new harmful species and their distribution areas, and the new species for Turkey and the world have been found.

The studies were done between 1961 - 1969 have been published (Karabağ et al. 1971). At the end of the investigations covering the years 1970 - 1972, the period of the twelve years of these studies have been completed.

Between 1970 - 1972, one genus and three species have been found which are most probably new for Turkey. Two of these new species have been found in the region Trace; one of these species *Pocilimon* sp. was found near Sırpsındığı of Edirne, the other one *Pocilimon* sp. was found at Karacaköy of Çatalca - İstanbul. The third species which is likely to be new, *Rhacocleis* sp. was found at Per-

ge and Termessus of Antalya. The species *Anadrymadusa* (?) *kosswigi* Karabağ which was identified by Prof. Dr. T. Karabağ in 1965, has shown certain common characteristics of the two genus *Exodrymadusa* Karabağ and *Anadrymadusa* Karabağ is likely to be a new species.

L İ T E R A T Ü R

BEI - BIENKO, G. Ya and L. L. MISHCHENKO, 1951. Locust and Grasshoppers of the U. S. S. R. and Adjacent Countries. Israel Program for Scientific Translations, Jerusalem 1964.

CHOPARD, L., 1951. Faune de France. Paul Lechevalier, 12 Ruede, Tournon - Paris.

KARABAĞ, T., 1949. Ankara vilâyeti dahilinde mevcut çekirgelerin ekolojik, coğrafi ve sistematik durumları üzerinde araştırmalar. Ankara Üniversitesi Basımevi.

———, 1958. Türkiye'nin Orthoptera Faunası. Şirketi Mürettibiye Basımevi. İstanbul.

———, S. BALAMİR, İ. GÜMÜŞSUYU ve E. TUTKUN, 1971. Türkiye Orthoptera Faunası'nın tesbiti üzerinde araştırmalar. Tarım Bakanlığı, Ziraat Müc. ve Z. Karantina G. Md.lüğü (Bitki Koruma Büll. 11, 73-100).

RAMME, V., 1951. Zur Systematik, Faunistik und biologis der Orthopteran von Südost - Europa und Vorderasien. Akademia - Verlag, Berlin.

UVAROV, B., 1966. Grasshoppers and Locusts. A Handbook of General Acridology. Cambridge Published for the Anti - Locust Research Centre at the University press. Cambridge.